

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมนี้ มุ่งศึกษาประสบการณ์การบริโภค และเสริมสร้าง ศักยภาพการลดการบริโภคสารเสพติดของกลุ่มคนขับรถสองแถวในเทศบาลนครขอนแก่น กระบวนการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การวิเคราะห์ประสบการณ์ มีการเก็บข้อมูลจาก การสัมภาษณ์โดยใช้เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ร่วมกับการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึก และ การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ระยะที่ 2 การประชุมแบบมีส่วนร่วมเพื่อสังเคราะห์แนวปฏิบัติ และ ระยะที่ 3 เทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ได้ถูกนำมาใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพคนขับรถในการลดการบริโภค สารเสพติดและการสร้างการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ใช้ความถี่และร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนี้ยังได้ร่วมกับคนขับรถวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาตลอดการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ประสบการณ์ พบว่า คนขับรถรับจ้างมีการใช้สารเสพติดทั้งสุราขาว เบียร์ บุหรี่และเครื่องดื่มชูกำลังเป็นประจำ โดยให้เหตุผลว่าเพื่อผ่อนคลายความเครียด แม้ว่าคนขับรถ รับจ้างจะมีความตั้งใจในการลดการบริโภคสารเสพติดเนื่องจากพบปัญหาสุขภาพแต่ยังพบว่ามี การรวมกลุ่มกันดื่มสุราสังสรรค์กับเพื่อนหลังเลิกงาน สำหรับกลยุทธ์พัฒนาศักยภาพเพื่อการลดบริโภค สารเสพติดแก่คนขับรถรับจ้างถูกสร้างสรรค์จากการใช้แนวคิดการมีส่วนร่วมของกลุ่มแบบเสริม พลังอำนาจมากำหนดวิธีการซึ่งประกอบด้วย การปรับภาพลักษณ์ ปรับค่านิยม การเสริมความรู้ด้าน โทษของสารเสพติด การเรียนรู้กับครอบครัวเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจ และการใช้การบำบัดทางเลือก เพื่อผ่อนคลาย ส่วนการพัฒนาศักยภาพเพื่อการเรียนรู้นั้น คนขับรถได้รับการพัฒนาทักษะการ สะท้อนประสบการณ์จากการประชุมแบบมีส่วนร่วม การเสวนาเพื่อเรียนรู้ร่วมกับสมาชิก ครอบครัว และเจ้าหน้าที่สุขภาพเกี่ยวกับการลดบริโภคสารเสพติด การดูแลสุขภาพ และการบังคับ ใช้กฎหมาย

วิธีการลดการบริโภคสารเสพติดที่สร้างขึ้นมาโดยคนขับรถรับจ้างควรได้รับการยอมรับและ ถูกนำไปสู่การปฏิบัติที่เกิดเป็นรูปธรรมเพื่อกลับมาพัฒนาคนขับรถรับจ้างต่อไป และรัฐควรให้การ สนับสนุนเรื่องสวัสดิการสังคม การตรวจสุขภาพและการส่งเสริมสุขภาพ ตามที่คนขับรถ เสนอแนะมา

This participatory action research was conducted with the aims to study of substance use and to strengthen abilities in controlling substance use among minibus drivers in Khon Kaen Municipality. The process of this study included three phases: Phase 1, the experiential analysis used mixed methodology for data collection, structure questionnaire for interview, and also used in-depth interview, focus group and non participant observation. Phase 2, participatory meeting was conducted for synthesize strategies in lowering substance use that were compatible with the needs of drivers. Phase 3, self help group was used to enhance drivers' capacities in lowering substance use. The researchers used frequency and percentage for data analysis; moreover, the researchers and drivers participated with content analysis along the research.

The experiential analysis revealed that drivers usually consume white alcohol (40% alcohol), beer, cigarette and power boost beverages when partying with friends after finished their works. However they need to control their substance used because of their health problems. The drivers rationalized that, these substances helped to reduce stress. The strategies for strengthening drivers' abilities was created with group participation as empowerment to create activities for reducing substance use consisted with image and value changing, increasing knowledge toward dangerous of substance, creating self help group activities, learning with family for raising motivation, and using alternative care for relaxing. The activities to enhance drivers' capacities in learning process to lowering substance use consisted of set up participatory meeting among the drivers and reflective among their group members, dialogue to learn with their family and health personal about dangerous from substance use, substance use controlling, health care, and law enforcement.

These means to reduce substance use proposed by the drivers must be wholeheartedly implemented. As a result, there should be continuing research efforts to promote the drivers' capacities that in turn. Moreover, the drivers need and suggestion for welfares and social support for physical examination and health promotion.